



VESTFOLD BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Uttalelse vedtatt på årsmøtet 13.03.2024

Vi må ha jamstilling på rett tallgrunnlag

Regjeringas plan for økt sjølforsyning, riktig tallgrunnlag til jordbruksoppgjørene og en opptrappingsplan for inntektene i jordbruket svarer ikke på våre forventninger. Dersom regjeringas forslag blir stående, vil det ikke bli jamstilling for norske matprodusenter.

Regjeringa har for noen dager siden fram Stortingsmelding nr. 11, Strategi for auka sjølforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmoglegheitene i jordbruket. Dette er en todelt plan, første del er en plan for økt sjølforsyning og den andre delen er en opptrappingsplan for inntekta i jordbruket. Bakgrunnen er den globale sikkerhets-situasjonen med krig og klimaendringer samt at bøndenes inntekter henger langt etter andre folks inntektsnivå. Dette har jordbruket ventet på lenge, men regjeringas plan svarer på langt nær på de forventningene som er i jordbruket.

Regjeringa vil at 90 prosent av matkornet vi bruker i et normalår skal være norsk. I 1970 var norskandelen null. Vi importerte alt. Det viser at det går an å endre politikken og å nå nye mål. Mat produsert på norske ressurser, som ikke trenger å krysse landegrensar, vil gi større trygghet for norske forbrukere og en mer forutsigbar matforsyning. For å øke sjølforsyninga er regjeringa avhengig av en kritisk mengde bønder som kan faget. Det er bøndene som utnytter naturen og omdanner jord og dyr til korn, grønnsaker og kjøtt.

Med sitt forslag til beregning av inntekt slår regjeringa selv beina under sin egen sjølforsyningsplan.

- Regjeringa forutsetter at egenkapitalen som er investert i jord ikke skal ha avkastning.
- Regjeringa foreslår at bøndenes inntekter skal normeres med 20 prosent. Det vil bety at et kvarter av hver arbeidstime skal være gratisarbeid.
- I tillegg til normering av inntekta, må bøndene fortsatt jobbe 95 timer mer enn andre grupper per årsverk.
- Det er ikke verktøy i planen for å hindre overproduksjon.

Til sammen utgjør normering og flere arbeidstimer en kunstig oppblåsing av jordbrukets inntekt sammenlignet med gjennomsnittlig lønnsinntaker.

Vestfold Bonde- og Småbrukarlag setter sin lit til Stortinget om at de endrer forutsetningene i regjeringas plan for inntektsberegning. Dersom Stortinget vedtar denne normeringen av jordbrukets inntekter kan gjennomsnittsbonden aldri bli jamstilt, og da vil heller ikke sjølforsyninga økes.